

AHŞAP KORUMA

Konuşmacı

M.Kemal Ergin
Makine Mühendisi

Zoom Meeting

25 Şubat 2021
Perşembe Saat : 18:30 - 20:00

Senkron

Kayıt için: www.ahsap.org.tr

ULUSAL
AHŞAP
BİRLİĞİ
TURKISH
TIMBER
ASSOCIATION

ÖNCE AHŞABI TANIYALIM

Ahşap kelimesinin TDK sözlüğündeki anlamı şu şekildedir:

- Ağaçtan, tahtadan yapılmış
- Ömrünü tamamlamış ağaçların kesilmesinden elde edilen, her birinin kendine özgü dokusu olan bir yapı malzemesidir.

GENEL OLARAK İKİYE AYIRIYORUZ.

SERT AĞAÇ

(MEŞE ,KESTANE, TİK, İROKKO,VB
GENİŞ YAPRAKLI AĞAÇLAR)

Bunlar doğal dayanıklıdır

YUMUŞAK AĞAÇ

(ÇAM,LADİN, GÖKNAR, VB,
İĞNE YAPRAKLI AĞAÇLAR)

Doğal dayanıklı değildir

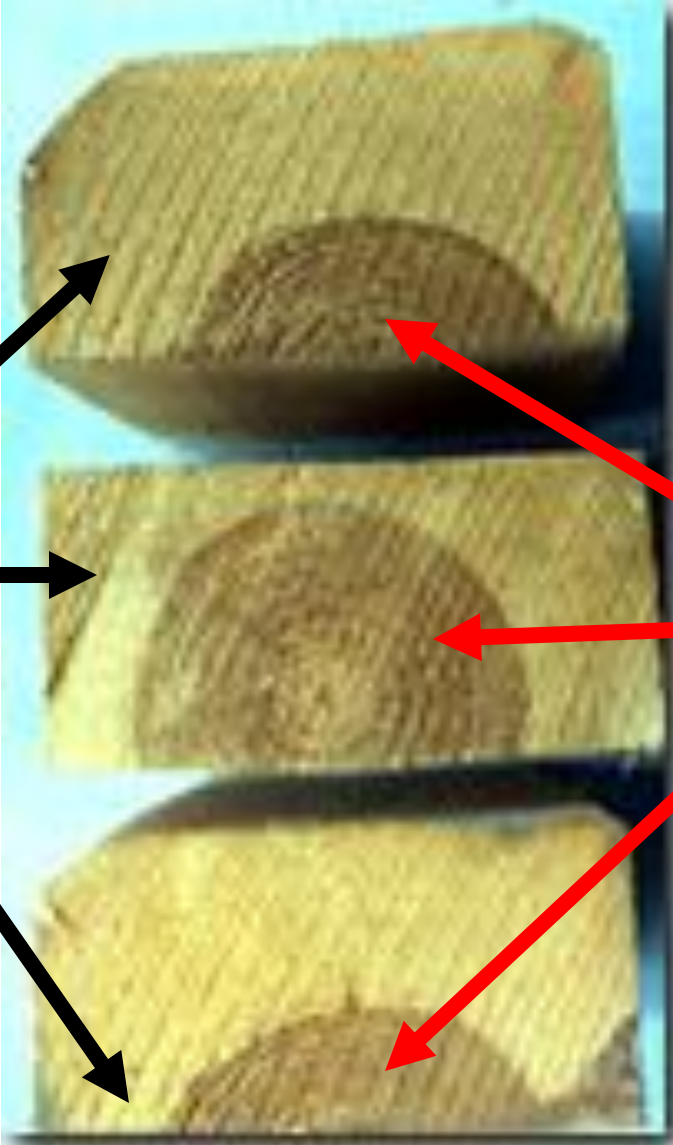

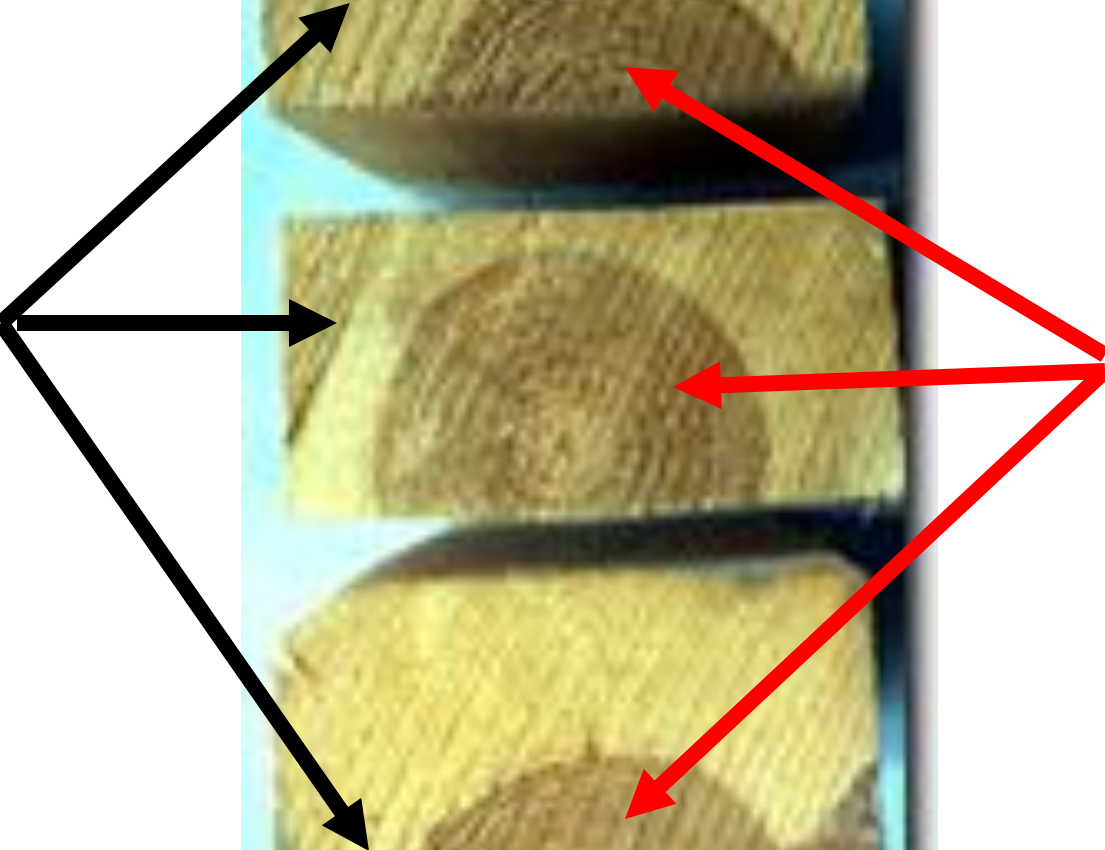
ÖZ ODUN

DİRİ ODUN

Diriodun

Özodun

HAVA

Doğal dayanıklılık:

Bir ağaç türünün, sadece öz odun bölümünden biçilmiş 2.5X5.0 kesitinde çıtaların toprak temasında mantar tahribatına dayanabildiği süre

Çürüme

TOPRAK

AĞAÇ TÜRLERİNİN DOĞAL DAYANIKLILIĞI

DAYANIKLILIK SINIFI	ORTALAMA ÖMÜR (YIL)	ÖRNEK AĞAÇ TÜRÜ
1	> 25	TİK
2	15 - 25	MEŞE, SEDİR
3	10 - 15	AFRİKA MAUNU
4	5 - 10	ÇAM
5	< 5	KAYIN, KAVAK ve TÜM DİRİ ODUNLAR

AĞAÇ TÜRLERİNİN DOĞAL DAYANIKLILIĞI

Bir tarafta Gordion mezar odası 2800 yıllık, diğer tarafta Samsun/Çarşamba'da Göğceli Camii 800 yıllık. Kullanılan ahşaplar doğal koruma altında hala fonksiyonlarını kaybetmeden görevlerini icra ediyorlar.

**AHŞABI NİYE
KORUYORUZ ?**

**NASIL
KORUYORUZ ?**

AHŞABA ZARAR VERENLER

- Küf ve mavi renklenme mantarları**
- Bakteriler**
- Çürütücü mantarlar**
- Böcekler**
- Termitler**
- Deniz kurtları ve böcekleri**
- Dış ortam şartları(güneş, yağmur,vb)**

KÜF VE MAVİ ÇÜRÜKLÜK MANTARLARI BAKTERİLER

Sadece yüzey görünümünü bozar

AHŞABI ÇÜRÜTEN MANTARLAR

- Hücre duvarının selülozu ile beslenir
- Ahşabın taşıma gücünün yok olmasına neden olur
- Yaşamak için su oksijen ve ısıya muhtaçtır

Esmer çürüklük

Beyaz çürüklük

Kuru çürüklük

ÇÜRÜME=

Hücre duvarındaki selülozun
Mantarlar tarafından tahribatı

**Ahşabın Taşıma Gücünün Azalması
veya Yokolması**

ÇÜRÜME

Mantar

Hücre duvarının selülozu
ile beslenen

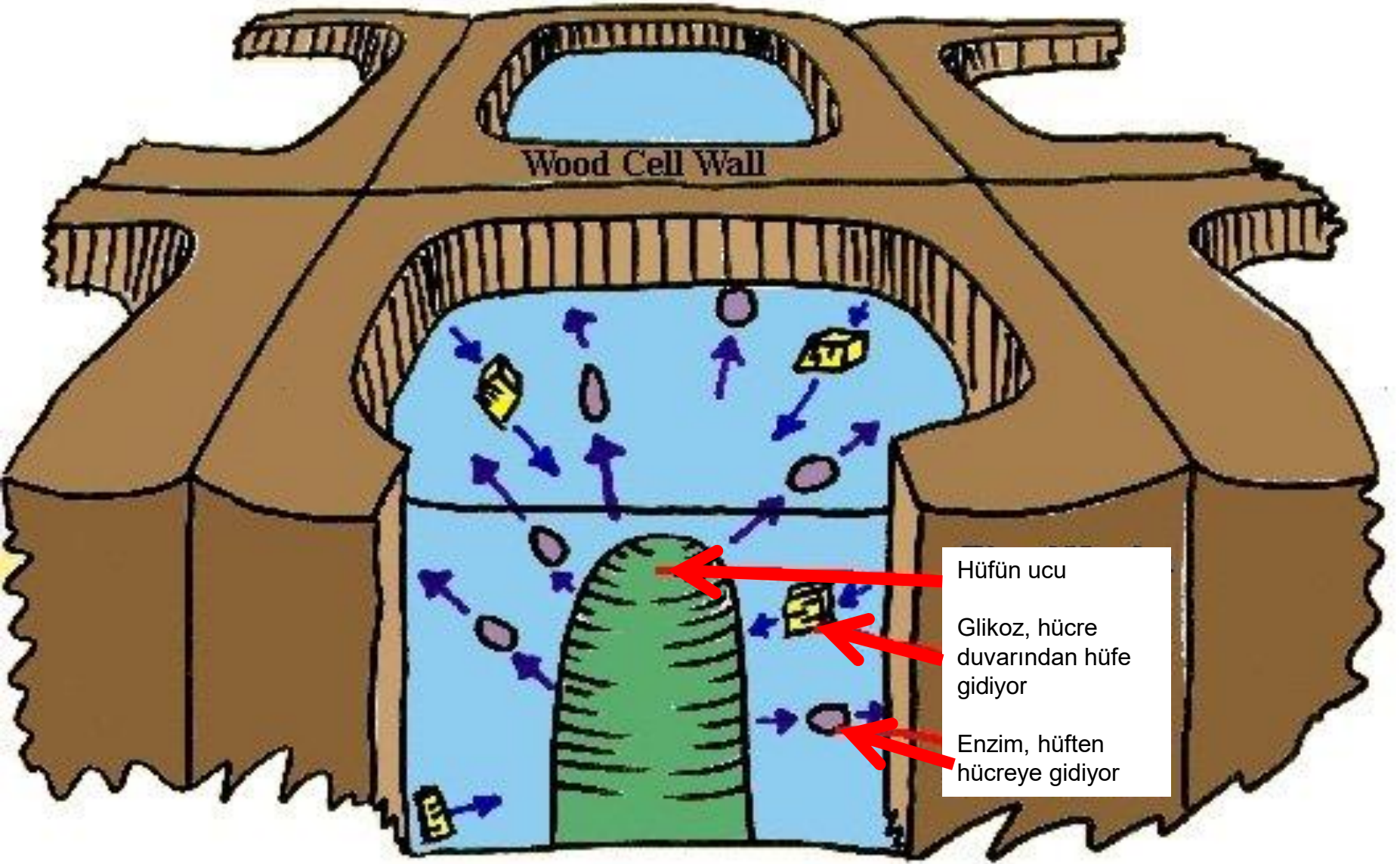
Rutubet

% 20'den fazla

Sıcaklık

Oksijen

Hüfün ucu
Glikoz, hücre duvarından hüfe gidiyor
Enzim, hüften hücreye gidiyor

SU ALTINDA AHŞAP TEMELLER

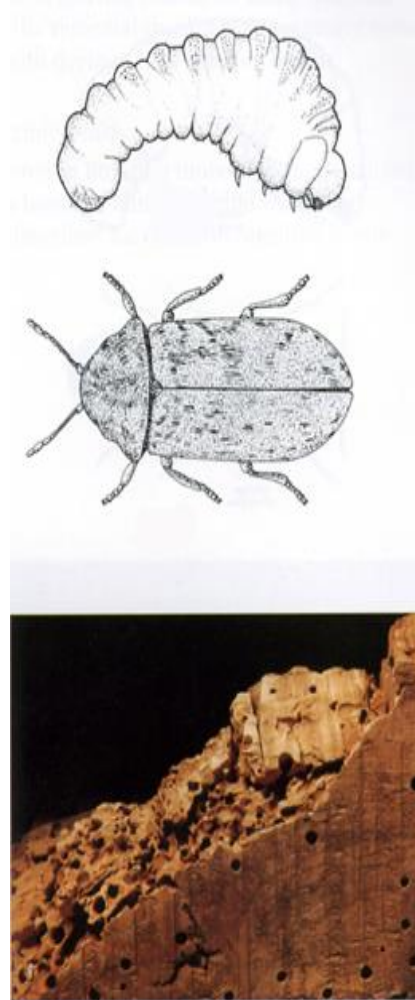
•Böcekler

•Termitler

•Deniz kurtları ve böcekleri

ÖLÜM SAATI BÖCEĞİ

EV TEKE BÖCEĞİ

KİMYASAL KORUMA

=ÖN KORUMA

=EMPRENJE

EMPRENYE ÇEŞİTLERİ

- Yağlı veya yađda çözünen önkorumama maddeleri (kreozot)
- Suda özünen önkorumama maddeleri
- Organik solvent esaslı önkorumama maddeleri

SU BAZLI EMPRENYE

-ŞEFFAF (daldırma-tesis)

-RENKLİ (KAHVE- YEŞİL) (sadece tesiste uygulanabilir.

SOLVENT BAZLI EMPRENYE

- ŞEFFAF (daldırma-tesis)

SABİT TESİSTE UYGULAMA

Hizmet ömrü 60 yıl

DALDIRMA UYGULAMA

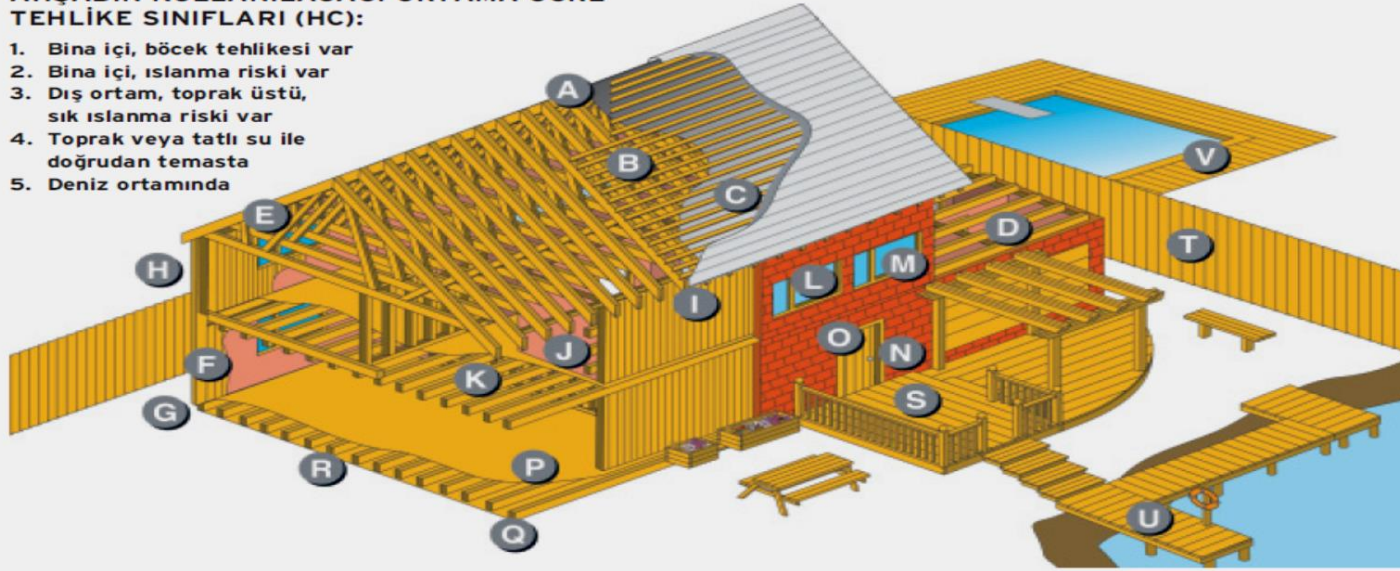
Hizmet ömrü 30 yıl

ŞARTNAME REHBERİ: NEREDE HANGİ ÖNKORUMA SİSTEMİ KULLANILIR?

Bir ahşap eleman için doğru önkoruma işlemini belirlerken, ahşabın kullanılacağı ortam, ağaç cinsi ve beklenen hizmet ömrü dikkate alınmalıdır.

AHŞABIN KULLANILACAĞI ORTAMA GÖRE TEHLİKE SINIFLARI (HC):

1. Bina içi, böcek tehlikesi var
2. Bina içi, ıslanma riski var
3. Dış ortam, toprak riski, sık ıslanma riski var
4. Toprak veya tatlı su ile doğrudan temasta
5. Deniz ortamında

= HC 1 - 5

CCA (YEŞİL)

= HC 1 - 3

ŞEFFAF (RENKSİZ)

= HC 1 - 4

YENİ NESİL

AHŞABIN KULLANILDIĞI ORTAM	TEHLİKE SINIFI	ÖNERİLEN KORUMA SİSTEMİ
A Eğimli çatı, tüm taşıyıcılar	1	
B Yoğuşma riski olan eğimli çatılar-tüm taşıyıcılar	2	
C Kiremit altı çitaları	2	
D Düz çatı kerestesi	2	
E Saçak ve cephe kaplamaları	3	
F Dış kafes, dış kaplama	3	
G Dış kafes, iç kaplama (taban hariç)	2	
H Kafes kılıfı, kontrplak	2	
I Dış kaplama	3	
J Dış kaplama çakmak için latılar	2	
K Birinci kat döşeme kirişleri	1	

Kabul edilen ancak tavsiye edilmeyen seçenek.

AHŞABIN KULLANILDIĞI ORTAM	TEHLİKE SINIFI	ÖNERİLEN KORUMA SİSTEMİ
L Dış doğrama	3	
M Ahşap olmayan pencerelerin ahşap kasaları	3	
N Dış kapılar	3	
O Dış kapı kasaları	3	
P Zemin kat kirişleri	2	
Q Su basman üstü taban tahtası	2	
R Su basman altı taban tahtası	4	
S Balkon, teras v.b. döşemeleri	3/4	
T Çit kazığı	4	
U Deniz içi taşıyıcı ahşap	5	
V Yüzme havuzu etrafı (dış)	4	

H** Bazı kalite kontrplaklar için uygun olabilir. Lütfen kontrol edin.

EMPRENENİN TARİHÇESİ

ÜLKEMİZDE 1915 DE DERİNCE'DE
DEMİRYOLU TRAVES FABRİKASINDA İLK
EMPRENYE KULLANILDI.

DAHA SONRA TELGRAF, TELEFON VE
ELEKTRİK DİREKLERİNDE KULLANILDI.

EMPRENYE(ÖNKORUMA) MADDELERİ:

*CREOZOT

*CCA (BAKIR,KROM,ARSENİK) KARIŞIM ORANI: %3

*CBC (BAKIR,BOR,KROM) KARIŞIM ORANI: %4

**HİZMET
ÖMRÜ:
60 YIL**

ÖNKORUMA İŞLEMİNDEN GEÇMİŞ ÇAM PENCERENİN HİZMET ÖMRÜ 60 YIL

KABUK

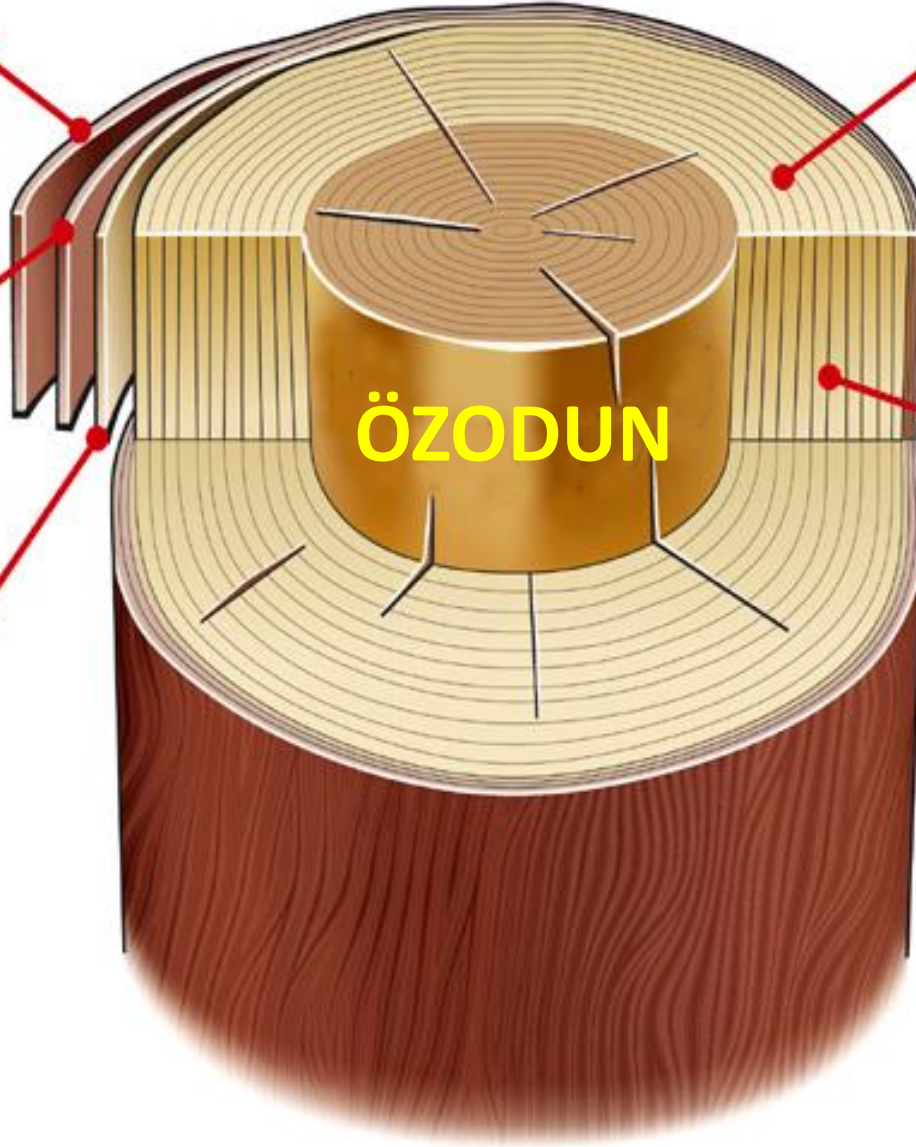
YILLIK HALKALAR

İÇ KABUK
(*phloem*)

ÖZODUN

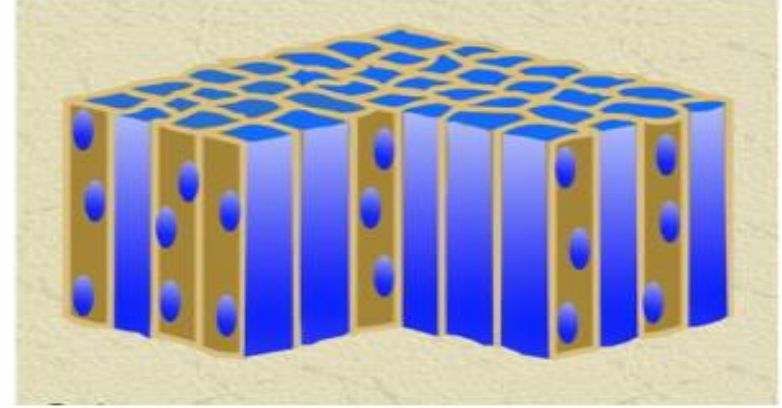
DİRİODUN

KAMBIUM

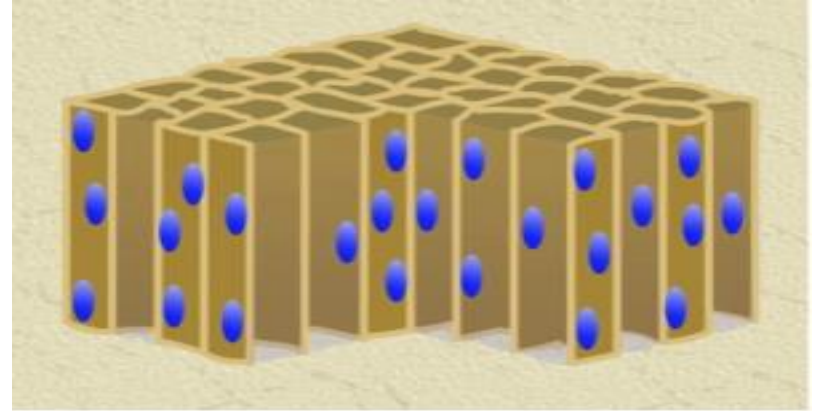

YENİ KESİLMİŐ AĞAÇ NEM :
%100 DEN FAZLA

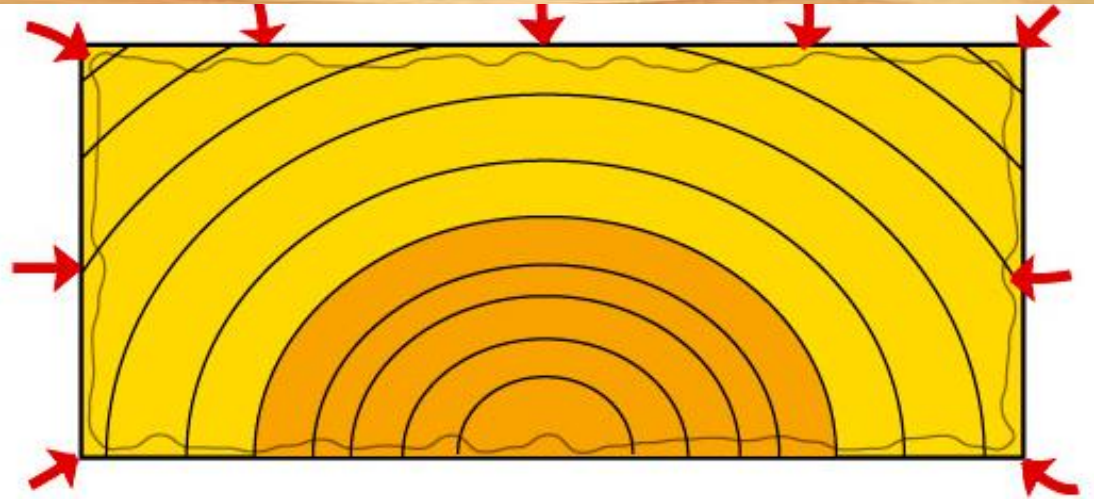

KURUTULMUŞ AHŞAP NEM :
< %28 (YAKLAŐIK %20)

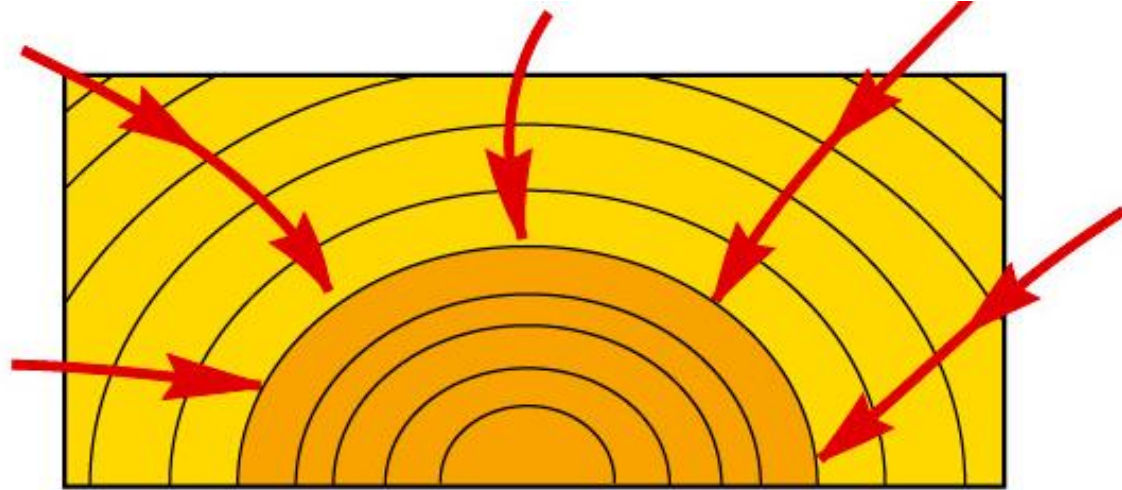

**AHŞABIN NEM
ORANI:**

**% 28 İN ALTINDA
OLMALI**

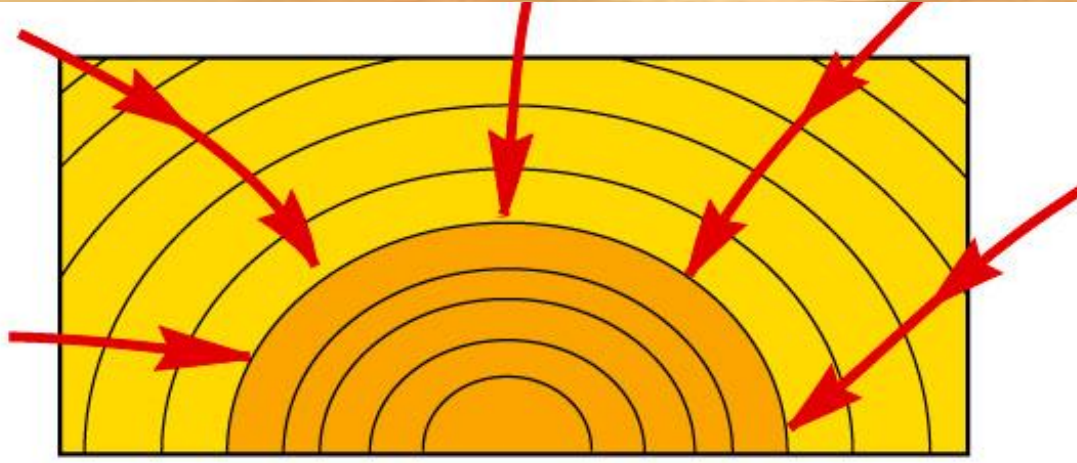

% 30

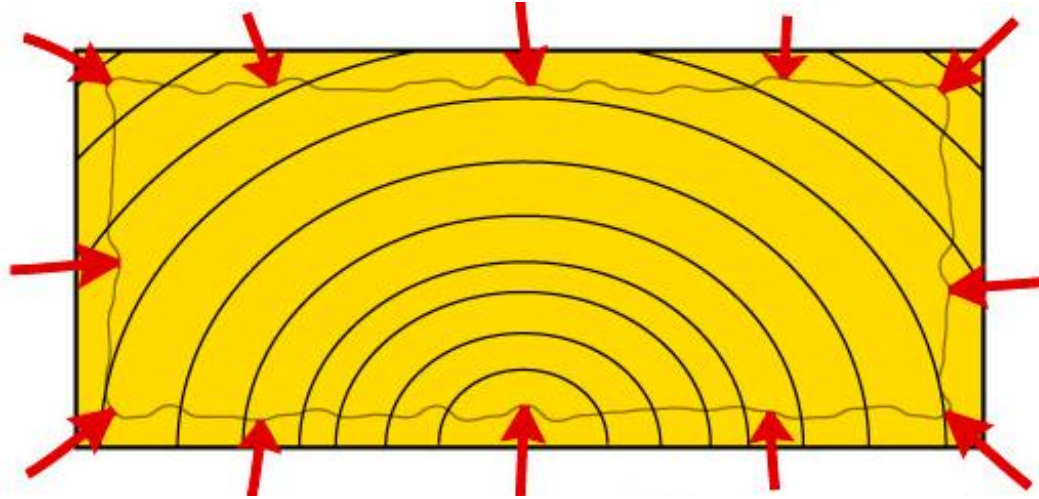

% 20

**AĞAÇ
CİNSİNİN
ETKİSİ**

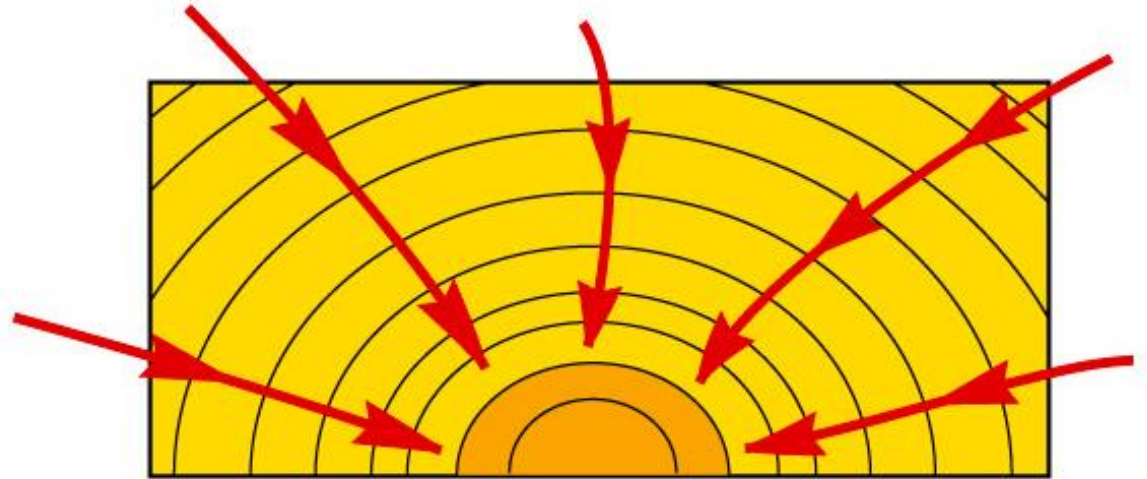
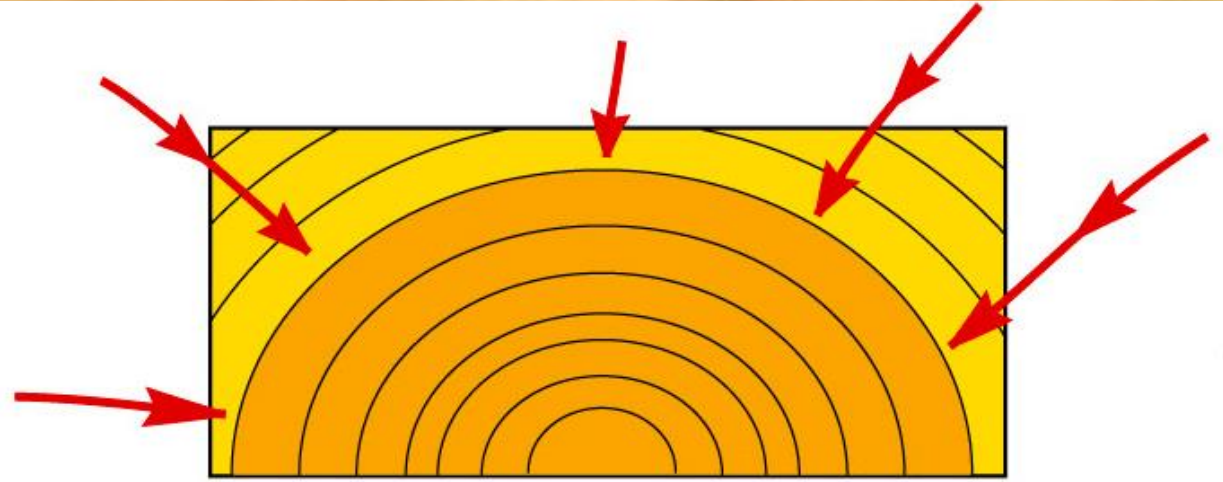
SARI, KIZIL, KARA ÇAM

GÖKNAR - LADİN

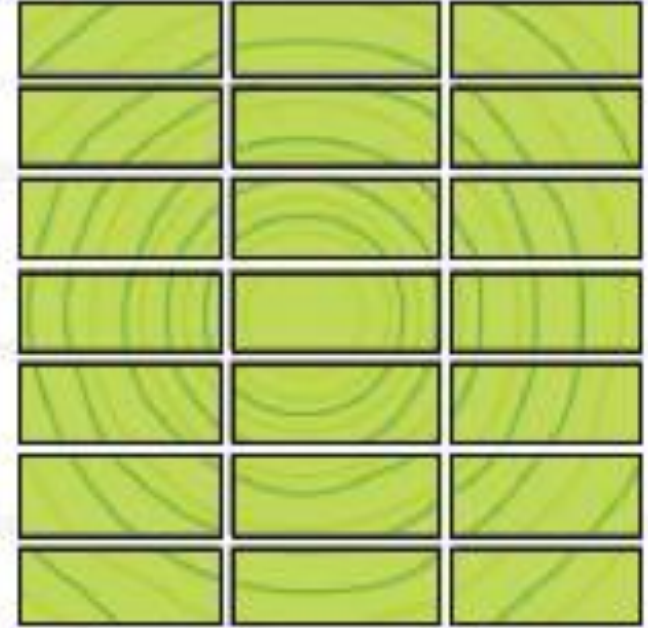

**DİRİ ODUN – ÖZ
ODUN ORANI DA
EMİLEN ÇÖZELTİ
MİKTARINI ETKİLER**

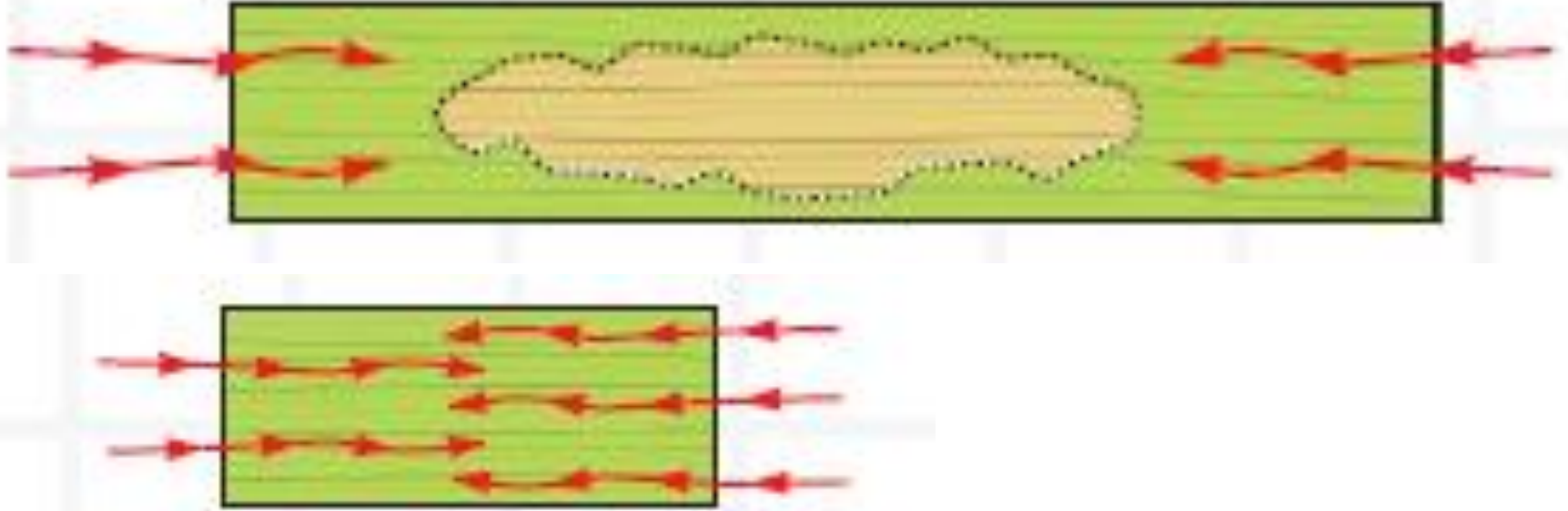

21x21 CM

3x7 CM

ENİNE KESİT KÜÇÜLDÜKÇE DAHA FAZLA ÇÖZELTİ EMİLİR

AHŞAP MALZEMENİN BOYUNA YÖNDE EMİCİLİĞİ DAHA FAZLADIR

KISA BOY MALZEME UZUN BOYA GÖRE M³ BAŞINA DAHA FAZLA ÇÖZELTİ EMER

EMPRENYE YÖNTEMLERİ

- VACUM BASINÇ
YÜKSEK BASIÇ YÖNTEMİ:
Su Bazlı Renkli Emprenye Maddeleri Kullanılır.
(RENKLİ (Yeşil-Kahve))
DÜŞÜK BASINÇ YÖNTEMİ (ŞEFFAF-RENKSİZ)

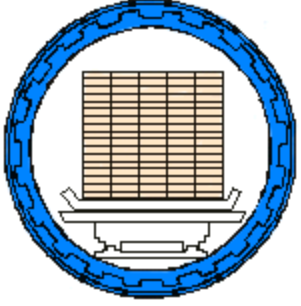

- DALDIRMA

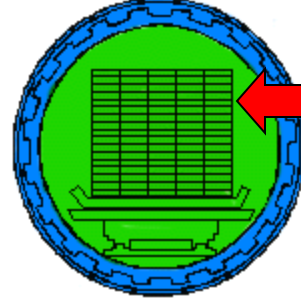

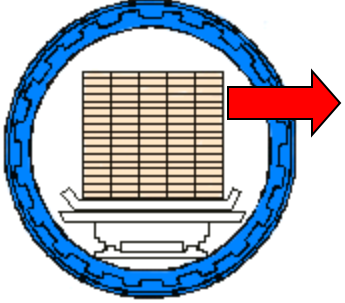
Önkoruma-Vakum basınç işlemi

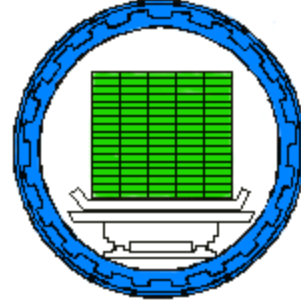
1. Kurutulmuş ve işlenmiş malzeme basınç silindrine konur

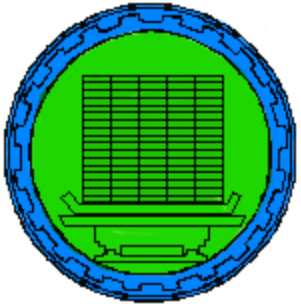
4. Hidrolik basınç uygulanır (12 at)

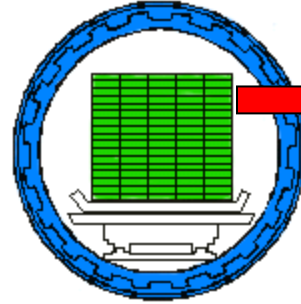
2. Vakum çekilir

5. Silindir boşaltılır

3. Silindir önkoruma maddesi ile doldurulur

6. Son vakum uygulanır

DALDIRMA YÖNTEMİ

SADECE ŞEFFAF EMPRENYE MADDELERİNİ
DALDIRMA YÖNTEMİ İLE TATBİK
EDEBİLİRİZ.

15-40 LT./M³ ORTALAMA 20 LT/ M³
EMDİRİLMELİ

*SOLVENT BAZLI : 1 - 3 DAKİKA

*SU BAZLI : 5 - 10 DAKİKA

**AHŞAP
EMPRENYE**

www.sz-wholesale.com

GELENEKSEL KORUMA YÖNTEMLERİ

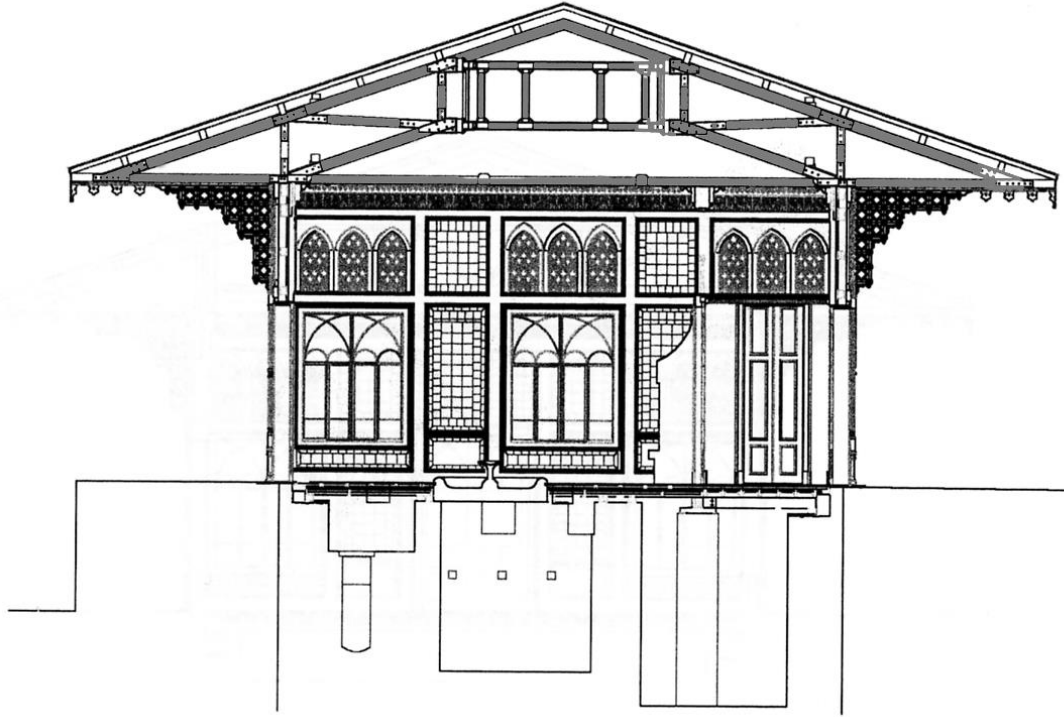
1. Doğal dayanıklılık
2. Kuru tutma

***Saçakların geniş olması
cepheyi yağmurdan korumak için***

***HİÇBİR KİMYASAL VE KORUYUCU
DOĞRU TASARIMIN ALTERNATİFİ DEĞİLDİR***

Restorasyonda Emprenye Nasıl Yapılmalıdır ?

DIŞ ORTAM ŐARTLARINA KARŐI KORUMA

NEFES ALMAYI KESMEYEN ŐZEL AHŞAP BOYALARI

AHŞAP BOYA ŐEŐİTLERİ

- SU BAZLI
- SOLVENT BAZLI
- YAĐLAR

AHŞAP BOYASININ ÖZELLİKLERİ

- AHŞABIN NEFES ALMASINI KESMEMELİ
- SU BUHARINI GEÇİRİP SUYU GEÇİRMEMELİ
- ULTRAVİYOLE IŞINLARINA DAYANIKLI OLMALI
- DIŞ MEKANDA KULLANILDIĞINDA BOYANIN İÇİNDE MUTLAKA RENK PİGMENTLERİ OLMALIDIR
- ESNEK OLMALI

MACUN VE YAĞLI BOYA

VERNİK

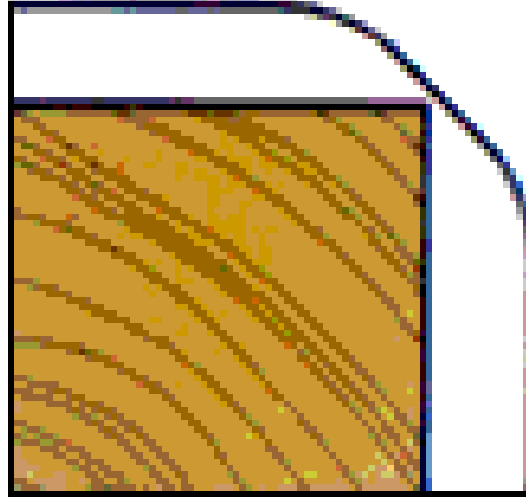

YAPILMAMASI GEREKENLER

Doğru

Yanlıř

**KESKİN KÖŐELERDE BOYA
TUTUNAMAZ. BU SEBEPLE
YUVARLATILMALIDIR.**

- YÜZEYİN PÜRÜZLÜ OLMASI BOYANIN HİZMET ÖMRÜNÜ UZATIR

BAKIM ÖNERİLERİ

TEŞEKKÜRLER

AHŞAP KORUMA

Konuşmacı

M.Kemal Ergin
Makine Mühendisi

Zoom Meeting

25 Şubat 2021
Perşembe Saat : 18:30 - 20:00

Senkron

Kayıt için: www.ahsap.org.tr

ULUSAL
AHŞAP
BİRLİĞİ
TURKISH
TIMBER
ASSOCIATION